U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **I. C.,** zastoupený Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, 140 00 Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2004, č. j. OAM-3179/VL-10-04-2004, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2006, č. j. 14 Az 520/2004 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce Mgr. Bohdaně Novákové **se nepřiznává** odměna za zastupování.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10. 12. 2004 neudělil žalovaný žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu). Současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou doručenou Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 29. 12. 2004. Krajský soud svým usnesením ze dne 7. 11. 2008 ustanovil žalobci opatrovnici a dalším usnesením ze dne 18. 12. 2006 řízení o žalobě zastavil podle § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť nebylo možné zjistit místo pobytu žalobce.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost doručenou krajskému soudu dne 28. 2. 2007; Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 24. 1. 2008 kasační stížnost odmítl pro předčasnost, neboť krajský soud usnesení o ustanovení opatrovnice vyvěsil na své úřední desce pouze po dobu 13 dnů. Nemohlo tak dojít k fikci doručení usnesení stěžovateli patnáctým dnem po vyvěšení ve smyslu § 50i odst. 1 o. s. ř. a následné doručení usnesení o zastavení řízení této opatrovnici tak nebylo možné považovat za účinné. Krajský soud tedy usnesení o ustanovení opatrovnice znovu vyvěsil na své úřední desce, dodržel patnáctidenní lhůtu pro vyvěšení a následně opatrovnici doručil usnesení o zastavení řízení. Jelikož stěžovatel v mezidobí oznámil soudu novou adresu, na

níž se zdržuje, zaslal krajský soud usnesení o zastavení řízení rovněž na tuto adresu, kde jej stěžovatel převzal dne 12. 3. 2008.

Následně stěžovatel podal novou kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení, v jejímž doplnění se ohradil proti názoru krajského soudu, že by svévolně opustil P. S. K. a že by místo jeho pobytu bylo neznámé. Dále uvedl, že po podání žádosti o mezinárodní ochranu byl umístěn do P. S. B. a po roce pobytu byl přemístěn do P. S. K. Následně využil možnosti soukromého ubytování na ulici P. v P., k čemuž mu orgány žalovaného udělily souhlas a jeho spis byl převeden na pracoviště žalovaného B. J., kde se měl stěžovatel hlásit a prodlužovat si průkaz žadatele o mezinárodní ochranu. Během doby, kdy byl stěžovatel hlášen v ubytovně na ulici P., se přestěhoval na adresu, kde pobývá dosud - na ulici L. 8/898; na pobočce České pošty si přitom vyřídil přesměrování příchozí pošty. Asi po čtyřech měsících od odchodu do soukromého ubytování si byl stěžovatel prodloužit průkaz žadatele o mezinárodní ochranu na pracovišti B. J., kde mu bylo předáno usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro svévolné opuštění P. S. K. Následující den se proto dostavil do kanceláře krajského soudu, kde předložil doklady o svém řádném odchodu z Pobytového střediska a dal soudu k dispozici svoji aktuální adresu; nicméně řízení již bylo zastaveno. Podle stěžovatele nebyly naplněny podmínky § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť adresa pro doručování byla po celou dobu soudního řízení úředně hlášena a měla být soudu známá. Pracovníci P. S. K. nemohli uvést nic o svévolném odchodu stěžovatele - navíc v situaci, kdy se správní spis stěžovatele již nacházel na pracovišti B. J. Dále stěžovatel upozornil, že napadené usnesení mu soud nedoručoval na jeho adresu, ačkoliv ji osobně soudu sdělil, a usnesení jen vyvěsil na nástěnce soudu. Během řízení měl být stěžovatel zastupován opatrovnicí, jež ho však žádným způsobem nekontaktovala ani po osobní návštěvě žalobce v kanceláři soudu. Závěrem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se nejprve věnoval otázce včasnosti kasační stížnosti. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení. Ustanovení § 42d odst. 2 věta druhá o. s. ř. pak stanoví, že usnesení o ustanovení opatrovníka účastníku neznámého pobytu, účastníku, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, a právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat, se doručuje jen ostatním účastníkům řízení a ustanovenému opatrovníku a vyvěsí se na úřední desce soudu. Konečně podle § 50i odst. 1 o. s. ř. má-li být rozhodnutí nebo jiná písemnost vyvěšena na úřední desce soudu, platí, že patnáctým dnem po vyvěšení byly doručeny účastníkům, kteří nejsou soudu známi nebo jejichž pobyt není znám anebo kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, a zástupcům nebo opatrovníkům účastníků, jejichž pobyt není znám nebo kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, popřípadě též dalším osobám, o nichž to stanoví zákon. Ze soudního spisu vyplývá, že usnesení krajského soudu o ustanovení opatrovnice bylo na úřední desce soudu znovu vyvěšeno dne 11. 2. 2008 a sňato dne 27. 2. 2008. K fiktivnímu doručení usnesení tak došlo dne 26. 2. 2008; usnesení o zastavení řízení pak bylo doručeno opatrovnici dne 6. 3. 2008. Stěžovatel však dne 22. 2. 2008 zaslal soudu faxové podání (které následně doplnil originálem), v němž sdělil soudu svoji současnou adresu – L. 8/898, P. Na tuto adresu tedy

krajský soud zaslal usnesení o zastavení řízení, které stěžovatel převzal dne 12. 3. 2008. Při posuzování skutečnosti, zda pro doručení usnesení o zastavení řízení je rozhodný den doručení opatrovníkovi (dne 6. 3. 2008) nebo samotnému stěžovateli (dne 12. 3. 2008) vyšel Nejvyšší správní soud z právního názoru uvedeného v rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 4 Azs 12/2004 - 61, www.nssoud.cz, z nějž vyplývá, že „*institut opatrovníka ustanoveného podle § 29 odst. 3 o. s. ř. má své opodstatnění pouze v případě, kdy reálně existují skutečnosti, pro které byl opatrovník ustanoven. Pokud dojde ke změně situace, tj. odpadne důvod pro ustanovení opatrovníka, jeho funkce zaniká a soud nadále jedná s účastníkem řízení*“. Pokud tedy ještě před doručením usnesení o zastavení řízení opatrovnici odpadl důvod ustanovení opatrovnice - pobyt účastníka se stal známým - funkce opatrovníka zanikla a za řádné doručení usnesení o zastavení řízení lze považovat pouze doručení samotnému stěžovateli dne 12. 3. 2008. Jestliže pak kasační stížnost byla podána dne 25. 3. 2008, byla čtrnáctidenní lhůta pro její podání dodržena a důvod pro její odmítnutí zde není dán.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy možno ji považovat za přijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Kasační stížnost je nepřijatelná.

Otázkou zastavení řízení z důvodu neznámého pobytu stěžovatele se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí. V rozsudku ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004 - 45, www.nssoud.cz, například uvedl, že smyslem ustanovení § 33 zákona o azylu „*je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými žalobami těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce České republiky. Usnesení o zastavení řízení proto není možno považovat za nezákonné jen proto, že se stěžovatel následně „znovuobjeví“, pokud není prokázáno pochybení krajského soudu při doručování či při zjišťování místa pobytu stěžovatele*“ (shodně rozhodl např. v rozsudku ze dne 24. 3. 2004, č. j. 7 Azs 34/2004 - 65, publikovaném pod č. 261/2004 Sb. NSS, ve výše citovaném rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 4 Azs 12/2004 - 61, www.nssoud.cz, nebo naposledy v rozsudku ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Azs 91/2007 - 66, www.nssoud.cz, v němž se zabýval i novou úpravou zastavení řízení o žalobě ve věci mezinárodní ochrany provedenou zákonem č. 350/2005 Sb.). V předloženém případě se krajskému soudu nepodařilo doručovat na adresu hlášenou stěžovatelem, ani zjistit (za součinnosti žalovaného a orgánů policie) adresu jinou. Je přitom zcela nerozhodné, zda stěžovatel bydlel na jiné než hlášené adrese a poštu si nechával dosílat (k tomu srov. rozsudek ze dne 24. 2. 2004, č. j. 2 Azs 88/2003 - 47, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud ponechává stranou možné porušení § 77 odst. 4 a 5 zákona o azylu ze strany stěžovatele, podle nichž je žadatel o azyl povinen změnu místa svého pobytu hlásit policii a potřebuje k ní souhlas žalovaného - nic takového však soudní ani správní spis neobsahuje). Na situaci stěžovatele nemůže nic změnit ani nepravdivé tvrzení, že soudu - ovšem až po zastavení řízení - osobně sdělil svou novou adresu (soudní spis žádný záznam o takovém úkonu neobsahuje), ani námitka, že ustanovená opatrovnice

stěžovatele nijak nekontaktovala - v případě neznámého pobytu stěžovatele nelze nic takového striktně po opatrovnici požadovat, neboť ta zpravidla nedisponuje lepšími vyhledávacími prostředky k vypátrání pobytu stěžovatele, než má k dispozici soud. Rovněž není rozhodné, zda soud v napadeném usnesení uvedl, že stěžovatel svévolně opustil pobytové středisko, neboť důvodem zastavení řízení byl neznámý pobyt stěžovatele, nikoliv samotný odchod ze střediska.

Závěry obsažené ve výše citovaných rozhodnutích tak plně dopadají i na situaci stěžovatele; krajský soud se přitom nedopustil žádného pochybení, které by bylo natolik intenzivní, že by mohlo přivodit odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by tak založilo přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky, které stěžovatel vznesl v kasační stížnosti. Kasační stížnost tedy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; Nejvyšší správní soud ji proto shledal ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta. Zástupkyni, která byla žalobkyni ustanovena soudem, nepřiznal Nejvyšší správní soud mimosmluvní odměnu ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu), neboť tato neučinila ve věci žádný úkon právní služby. Zdejší soud přitom setrvává na názoru, že za převzetí a přípravu věci nelze považovat pouhé převzetí obálky s usnesením ustanovujícím advokáta zástupcem nemajetného účastníka; takovým úkonem rovněž není zaslání vyúčtování a osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty kasačnímu soudu, neboť tímto úkonem zástupkyně nijak nezakročila k obraně práv stěžovatele, k čemuž byla primárně ustanovena.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2008

JUDr. Marie
Žišková
předsedkyně senátu